

Advies

Rolnummer: RP. 086

DE BEDRIJFSKOMMISSIEKAMER VOOR RIJK EN POLITIE,
ADVISERENDE NAAR AANLEIDING VAN EEN VERZOEK OM
BEMIDDELING EN ADVIES INZAKE EEN GESCHIL TUSSEN:

de Algemene Rijksarchivaris van de Rijksarchiefdienst (de onderneming), hierna te noemen: de bestuurder enerzijds

en

de ondernemingsraad van de Rijksarchiefdienst, hierna te noemen: de ondernemingsraad anderzijds.

Verloop van de procedure

Bij de Rijksarchiefdienst vindt een decentralisatie c.q. reorganisatie plaats welke voorziet in de overheveling van bevoegdheden naar de provinciale Rijksarchiefdiensten, de oprichting van een Nationaal Archief (NA) en op termijn de vorming van de Regionale Historische Centra (RHC). De thans bestaande Rijksarchieven in de provincies zullen tezamen met andere bestaande (gemeentelijke en/of provinciale) archieven in die regio's deel gaan uitmaken van de RHC's. De Rijksarchiefdienst bevindt zich op dit moment in een overgangssituatie. Een aantal RHC's zijn al operationeel, anderen nog niet; het NA is in oprichting. Deze wijzigingen gaan gepaard met een gewijzigde bevoegdhedenstructuur en een lumpsum-financiering per verzelfstandigde eenheid.

De huidige medezeggenschapsstructuur is geënt op de oude organisatiestructuur. Er is één ondernemingsraad voor de Rijksarchiefdienst, per regio zijn onderdeelcommissies (in het totaal 11 OC's) ingesteld. De ondernemingsraad vaardigt voorts leden af naar de DOR van het ministerie van OC&W. De bestuurder wil de medezeggenschapsstructuur aanpassen aan de in gang gezette wijzigingen in de organisatie. De directe aanleiding hiertoe is het verzoek d.d. 22 januari 2002 van de onderdeelcommissie Algemeen Rijksarchief (OC-ARA) om voor het op te richten NA een aparte ondernemingsraad te installeren.

Aangezien voor de Rijksarchiefdienst OR-verkiezingen waren gepland op 30 mei 2002 heeft de bestuurder met gezwinde spoed de besluitvorming ter zake van de gewenste medezeggenschapsstructuur in gang gezet. Bij brief d.d. 7 februari 2002 kondigt hij een onderzoek aan naar een passende medezeggenschapsstructuur.

Alhoewel de ondernemingsraad wijzigingen in de medezeggenschapstructuur in het voorjaar van 2002 niet opportuun acht, geeft de bestuurder opdracht aan het Bureau BPO Adviesgroep om een en ander nader te onderzoeken en de bestuurder te adviseren. Een uitnodiging van de bestuurder om te participeren in dit onderzoek wordt door de ondernemingsraad afgewezen.

Van de zijde van de diverse OC's wordt wel medewerking verleend aan het onderzoek.

Het verzoek van de ondernemingsraad om een eigen, onafhankelijk onderzoek te mogen starten wordt door de bestuurder afgewezen. De laatste stemt naderhand wel in met het verzoek van de ondernemingsraad om Bureau Mede in te schakelen om de ondernemingsraad te ondersteunen in zijn advisering over het eindrapport van het Bureau BPO Adviesgroep d.d. 21 maart 2002.

Aanvankelijk meent de bestuurder dat de wijziging van de structuur van de medezeggenschap niet ter advisering aan de ondernemingsraad behoeft te worden voorgelegd. Gelet op het door de S-G van het Ministerie van OC&W ingenomen standpunt hierover tijdens de overlegvergadering met de DOR d.d. 5 maart 2002, besluit de bestuurder de ondernemingsraad alsnog om advies te vragen.

Bij brief d.d. 11 maart 2002 verzoekt de bestuurder de ondernemingsraad om advies ter zake van zijn voorgenomen besluit tot wijziging van de medezeggenschapsstructuur.

De ondernemingsraad wil de inhoudelijke advisering over deze structuur na de verkiezingen d.d. 30 mei doen plaatsvinden en gaat niet akkoord met bespreking van het voorgenomen besluit in de overlegvergadering d.d. 13 maart 2002 (brief d.d. 11 maart 2002 van de ondernemingsraad aan de bestuurder).

Het voorstel van de bestuurder om de verkiezingen van de ondernemingsraad uit te stellen tot 15 september 2002 en de adviesaanvraag eerst inhoudelijk af te handelen wordt door de ondernemingsraad van de hand gewezen.

In de periode 22 maart 2002 (datum toezending van het eindrapport van Bureau BPO Adviesgroep) tot en met 5 juni 2002 (datum overlegvergadering) verhardten de standpunten.

De ondernemingsraadverkiezingen d.d. 30 mei 2002 vinden plaats op basis van de bestaande medezeggenschapsstructuur.

In de overlegvergadering van 5 juni wordt inhoudelijk gesproken over de adviesaanvraag.

De ondernemingsraad brengt bij brief d.d. 6 juni 2002 zijn conceptadvies uit, inhoudende dat de ondernemingsraad negatief staat tegenover het voorgenomen besluit tot wijziging van de medezeggenschapstructuur. Dit standpunt wordt bevestigd bij brief d.d. 24 juni 2002 (definitieve advies van de ondernemingsraad).

Bij brief d.d. 11 juli 2002 neemt de bestuurder zijn besluit tot invoering van de nieuwe medezeggenschapsstructuur bij de Rijksarchiefdienst.

Behandeling van het geschil

Bij brief d.d. 25 juli 2002 heeft de bestuurder het geschil ter bemiddeling c.q. advisering als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de WOR voorgelegd aan de Bedrijfscommissie voor de Overheid.

Dit geschil is door de Bedrijfscommissie ter behandeling doorverwezen naar de Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie (hierna: de Kamer).

De ondernemingsraad heeft bij schrijven d.d. 1 oktober 2002, zijn visie gegeven betreffende het geschil.

De door de Kamer geplande hoorzittingen d.d. 19 september 2002 respectievelijk 17 oktober 2002 konden geen doorgang vinden vanwege verhindering aan de zijde van de ondernemingsraad respectievelijk de bestuurder.

Uiteindelijk zijn partijen in de gelegenheid geweest om op 21 november 2002 tijdens een zitting van de Kleine Commissie – welke de Kamer uit zijn midden heeft samengesteld voor de uitvoering van het mondelinge gedeelte van de bemiddelingsprocedure – hun standpunten toe te lichten.

De bestuurder is ter zitting in persoon verschenen, bijgestaan door de heer H.J.A.H.G. Metselaars (plaatsvervangende algemene rijksarchivaris), de heer R.P.B.A. Dingemans en door zijn raadvrouw mevrouw mr. M.A.M. Oude Breuil (advocate).

Namens de ondernemingsraad zijn verschenen de heer B. Mordang (voorzitter), mevrouw G.J.A.M. Bolten (secretaris), de heer R. Jansen (lid), de heer M. Christiaanse (lid), bijgestaan door zijn raadvrouw mevrouw mr. M. van Leeuwen-Scheltema (advocate) en de heer J.H.L. Dijkman (adviseur).

Desgevraagd hebben partijen verklaard te kunnen instemmen met een verlenging van de 2-maanden-termijn waarbinnen de Kamer het advies behoort uit te brengen.

Voorts is komen vast te staan dat partijen niet zijn overeengekomen het advies van de Kamer als bindend te zullen beschouwen.

Omvang van het geschil

De Bedrijfscommissie is verzocht om te bemiddelen en te adviseren ten aanzien van de wenselijke structuur van de medezeggenschap bij de Rijksarchiefdienst.

Standpunt van de bestuurder

Blijkens de stukken luidt het standpunt van de bestuurder als volgt.

De bestuurder geeft aan de Bedrijfscommissie te kennen dat hij het noodzakelijk acht dat de medezeggenschapsstructuur van de Rijksarchiefdienst wordt aangepast aan de in gang gezette ontwikkelingen die leiden tot decentralisatie van de dienst.

De zeggenschap komt op een lager niveau in de organisatie te liggen, de medezeggenschap dient te volgen.

In concreto wordt door de bestuurder gekozen voor een structuur die bestaat uit:

- een ondernemingsraad bij het Nationaal Archief i.o;
- een ondernemingsraad bij elk rijksarchief in de provincie (de toekomstige RHC's) met uitzondering van de Rijksarchiefdienst Flevoland en het Beleidsbureau, waartoe het hulpdepot Schaarsbergen gerekend kan worden. Voor de laatste twee organisaties zal een personeelsvertegenwoordiging worden ingesteld;

- een platform samengesteld uit en door de betrokken ondernemingsraden en personeelsvertegenwoordigingen, waar
 - de communicatie tussen OR-en en PVT's en de DOR bij OC&W geregeld wordt;
 - de afvaardiging naar de DOR wordt geregeld;
 - eventuele afstemmingsvraagstukken binnen de Rijksarchiefdienst aan de orde kunnen komen.

De beweegredenen om tot deze structuur te komen luiden:

- a) de Rijksarchiefdienst zal als organisatie alle centrale bevoegdheden, met uitzondering van de planning- en controletaken overdragen aan de Rijksarchiefdiensten in de provincies. Voor een deel is dat reeds gebeurd. Elk (toekomstig) RHC is/zal zijn een onderneming in de zin van artikel 1 WOR;
- b) het NA i.o. zal eveneens instellingsplichtig zijn omdat sprake is van een onderneming alwaar 50 of meer personen werkzaam zijn. De OC van ARA heeft de bestuurder dan ook terecht om instelling van een ondernemingsraad verzocht;
- c) de huidige medezeggenschapstructuur voldoet niet meer. Goede vertegenwoordiging dient te geschieden op het niveau van de besluitvorming. Dit komt ook de duidelijkheid (waar hoort welk onderwerp thuis) ten goede;
- d) de gekozen structuur waarborgt de continuïteit van de medezeggenschap, in het bijzonder van belang voor de komende decentralisatie;
- e) de gekozen structuur sluit aan bij de nieuwe bevoegdhedenstructuur;
- f) de gekozen structuur sluit aan bij de wijze waarop afstemming tussen de diverse onderdelen van Rijksarchiefdienst functioneert;
- g) de gekozen structuur sluit aan bij het uitgangspunt van de WOR, te weten de medezeggenschap moet zo laag mogelijk worden georganiseerd;
- h) de gekozen structuur biedt de mogelijkheid tot afstemming tussen de ondernemingsraden, van belang voor de wijze waarop zaken moeten worden overgedragen aan de RHC's;
- i) de gekozen structuur biedt een goede mogelijkheid voor de afvaardiging naar de medezeggenschap bij het departement.

Standpunt van de ondernemingsraad

Blijkens de stukken luidt het standpunt van de ondernemingsraad als volgt.

De ondernemingsraad heeft negatief geadviseerd ter zake van de voorgestelde medezeggenschapsstructuur.

De ondernemingsraad meent dat het voorstel geen verbetering is van de huidige situatie, dat het voorstel onvolledig en juridisch onmogelijk is en dat de goede toepassing van de WOR binnen de Rijksarchiefdienst hierdoor niet wordt bevorderd.

De ondernemingsraad is van mening dat de voorgestelde structuur in strijd is met de Archiefwet, welke wet bepaalt dat er een Rijksarchiefdienst bestaat onder de bevelen van de Minister. De Rijksarchiefdienst heeft de status van een agentschap. Deze dienst is de onderneming in de zin van de WOR, met de Algemene Rijksarchivaris als bestuurder.

De voorgestelde structuur impliceert de opheffing van de Rijksarchiefdienst. Zolang de Archiefwet hierin niet voorziet is het niet mogelijk om de medezeggenschap op een andere wijze te organiseren.

Het instellen van het platform voor afstemming van medezeggenschapszaken van gemeenschappelijk belang is niet gebaseerd op de artikelen 33 en 34 van de WOR en is daardoor ontbloot van goede waarborgen voor het functioneren op wettelijke grondslag. Bovendien ontbeert de afvaardiging naar de DOR in deze constructie een juridische grondslag.

Gelet op de inhoud van de opgestelde mandaatbeschikking voor de provinciale rijksarchivarissen is hun zeggenschap beperkt. Deze functionarissen kunnen voor een substantieel aantal belangrijke zaken niet worden aangemerkt als bestuurders in de zin van de WOR. In dit verband wijst de ondernemingsraad op een groot aantal onderwerpen waarvoor de verantwoordelijkheid blijft bij de Algemene Rijksarchivaris, zoals managementcontracten, de formele verantwoordelijkheid, de algemene beleidsvorming, de verdeling van de financiële middelen, de planning en control.

Een vorm van medezeggenschap op voet van de WOR op centraal niveau is noodzakelijk. Indien wordt gekozen voor ondernemingsraden op het niveau alwaar thans de onderdeelcommissies zijn ingesteld, dient voor de gemeenschappelijke zaken in ieder geval een GOR te worden geïnstalleerd.

De ondernemingsraad wijst voorts op de gevolgen van de splitsing voor de instellingsplicht. In de na de splitsing ontstane ondernemingen is in een aantal gevallen sprake van een ondernemingsraad op grond van artikel 5a, tweede lid, WOR. De opheffing van de vrijwillig ingestelde ondernemingsraad is altijd mogelijk.

De ondernemingsraad vermag niet in te zien dat de overgang naar de RHC beter zou verlopen vanuit een ondernemingsraad op decentraal niveau dan vanuit een onderdeelcommissie op dat niveau.

De ondernemingsraad wijst de suggestie, dat hij zich uitsluitend procedureel zou hebben opgesteld, van de hand. Hij heeft de adviesaanvraag d.d. 11 maart 2002 met passende voortvarendheid in behandeling genomen. Er is geen sprake van een jaarlang discussie over de medezeggenschapsstructuur, waarbij van de zijde van de ondernemingsraad geen bereidheid zou zijn geweest tot een inhoudelijke bijdrage. Het door de bestuurder genomen besluit dateert van 11 maart 2002, waarbij is verzocht om voor de datum van de ondernemingsraadverkiezingen te adviseren. De gestelde termijn voor advisering is bijzonder kort te noemen.

De ondernemingsraad verzoekt de Bedrijfscommissie tenslotte om de bestuurder duidelijk te laten maken welke taken en bevoegdheden op de verschillende niveaus zullen worden uitgeoefend.

Het verstrekken van nadere inlichtingen ter hoorzitting

Ter zitting zijn partijen in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten, van welke gelegenheid beide gebruik hebben gemaakt.

Van de zijde van de bestuurder is in aanvulling op de stukken het volgende opgemerkt.

Het is bevorderlijk voor een goede toepassing van de Wet op de ondernemingsraden indien de onderdeelcommissies worden omgezet in zelfstandige ondernemingsraden met alle rechten en bevoegdheden, al dan niet met toepassing van artikel 5a, tweede lid WOR.

De door de bestuurder gekozen structuur sluit aan bij de huidige decentralisatie van de Rijksarchiefdienst, het proces daartoe is ingang gezet. Gaandeweg worden/zijn alle bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Rijksarchivaris overgedragen aan de rijksarchieven in de provincies, en zodra mogelijk aan de RHC's. Er is in het jaar 2000 gekozen voor het principe 'decentraal, tenzij..' en de ondernemingsraad heeft dit uitgangspunt onderschreven.

De formalisering van de decentralisatie heeft in 2001 verdere vorm gekregen, tegen de (aanpassing van) de mandaatregeling is door de ondernemingsraad nimmer bezwaar gemaakt.

Naar de mening van de bestuurder is er op centraal niveau niets meer te beslissen met betrekking tot de terreinen die door de medezeggenschap krachtens de WOR worden bestreken, het overleg tussen het medezeggenschapsorgaan en de bestuurder op provinciaal niveau is bepalend. Dit geldt voor alle aspecten van de bedrijfsvoering.

De bestuurder wijst er voorts op dat de instelling van een GOR ex artikel 33 WOR niet nodig is. Dit orgaan zou slechts pro forma aanwezig zijn, omdat er geen onderwerpen van gemeenschappelijk belang zijn, die bespreking behoeven. Het voert te ver om uitsluitend voor de aanwijzing van de afvaardiging in de DOR een GOR in het leven te roepen.

Tenslotte benadrukt de bestuurder dat hij zorgvuldig heeft gehandeld jegens de ondernemingsraad door de laatstgenoemde tijdig en inhoudelijk te betrekken in de besluitvorming. Naar zijn mening heeft de ondernemingsraad evenwel geweigerd om in dit proces zijn krachtens de WOR toegedeelde taken met voortvarendheid te vervullen.

Van de zijde van de ondernemingsraad is ter zitting aangevoerd dat het proces van decentralisatie en verzelfstandiging van de rijksarchieven in de provincies weliswaar is aangevangen, doch dat dit proces nog lang niet is afgerond.

Hoe de positie van het NA en het beleidsbureau er uiteindelijk komt uit te zien is voorts onduidelijk. Eveneens is onduidelijk of de Rijksarchiefdienst in afgeslankte vorm blijft bestaan, welke bevoegdheden de Algemene Rijksarchivaris als bestuurder van de Rijksarchiefdienst behoudt en welke bevoegdheden hij heeft/zal hebben als directeur van het NA. De verdeling van de bevoegdheden en de verhouding tussen 'Den Haag' en de regio is niet duidelijk. Wel is duidelijk dat de Rijksarchiefdienst op dit moment nog bestaat en in ieder geval blijft bestaan tot het fusieproces RHC's is voltooid.

De bestuurder heeft tot op heden aan de ondernemingsraad niet kunnen duidelijk maken waarom de instelling van een ondernemingsraad bij het NA zou moeten leiden tot een wijziging in de medezeggenschapstructuur bij de Rijksarchiefdienst. De ondernemingsraad meent dat het tijdstip om de medezeggenschapstructuur te wijzigen verkeerd is gekozen. Hij vindt het niet juist om (op termijn) verdwijnende onderdelen nog even snel voordat er wordt gefuseerd tot een RHC, met een geheel nieuw medezeggenschapsregime op te zadelen.

De eindsituatie bij de Rijksarchiefdienst is onduidelijk, niet duidelijk is welke onderdelen daarvan deel uit blijven maken en hoe de zeggenschap daarover dan zal zijn verdeeld. Daarom is het prematuur om op dit moment te kiezen voor een gewijzigde medezeggenschapstructuur.

Naar de mening van de ondernemingsraad blijft vooralsnog voldoende zeggenschap op het niveau van de Rijksarchiefdienst. Hij wijst er ten aanzien van de bevoegdheden van de Algemene Rijksarchivaris, zoals die blijken uit de door de bestuurder op verzoek van de Bedrijfscommissie verstrekte toelichting d.d. 4 oktober 2002, alsmede uit bijlage 73 bij het verzoekschrift, op dat de Algemene Rijksarchivaris voorlopig zeggenschap behoudt ten aanzien van belangrijke onderwerpen als beoordelingen, reorganisatiebesluiten, beslissingen ten aanzien van de archivariissen in de provincie.

Hij geeft voorts leiding aan het beleidsbureau dat tot taak heeft de beleidsondersteuning, de planning en control, de coördinatie ten aanzien van de rijksarchieven in de provincies en ten aanzien van de RHC's. Nadrukkelijk wordt er op gewezen dat de beslissing tot de vorming van toekomstige RHC's door de Algemene Rijksarchivaris wordt genomen, de ondernemingsraad wil hierop zijn invloed kunnen uitoefenen (adviesrecht ingeval van reorganisatie en afstoten onderdelen van de organisatie). Ten aanzien van de mandaatregeling merkt de ondernemingsraad op dat deze regeling is behandeld in het convent van directeuren en dat de ondernemingsraad hierin niet is betrokken geweest. Meer in het algemeen merkt de ondernemingsraad op dat ingevolge artikel 10:7 Awb de mandaatgever bevoegd blijft de gemandateerde bevoegdheid uit te oefenen, hij kan bovendien het mandaat in trekken (artikel 10:6 Awb). De Algemene Rijksarchivaris kan derhalve de aan de provinciale rijksarchivarissen gemandateerde bevoegdheden terug nemen.

Ter zitting is komen vast te staan dat:

- het proces dat moet leiden tot de decentralisatie van de (landelijke) organisatie van de Rijksarchiefdienst, de oprichting van het NA en de vorming van de RHC's inmiddels ca. vijf jaar voortduurt;
- thans sprake is van het Nationaal Archief (voorheen: het Algemeen Rijksarchief), dat is het hoofdkantoor in Den Haag;
- in elke provinciehoofdstad buiten Den Haag ofwel een Rijksarchief is gevestigd ofwel inmiddels een provinciale Rijksarchief is gefuseerd met andere (gemeentelijke en/of provinciale) archiefdiensten tot een RHC;
- zes provinciale Rijksarchiefdiensten reeds zijn omgevormd tot RHC, de overige vijf provinciale Rijksarchiefdiensten bestaan thans nog; ten behoeve van deze vijf provinciale diensten zijn vijf onderdeelcommissies actief, met volledige rechten en bevoegdheden als bedoeld in de WOR;
- na afronding van het proces, dat zal zijn aan het einde van het jaar 2004, sprake moet zijn van een NA in Den Haag en RHC's ten behoeve van de provincies;
- het beleidsbureau een advies- plan- en controlefunctie heeft ten behoeve van de Algemene Rijksarchivaris;
- bij een Rijksarchief in de provincie gemiddeld 25 tot 30 mensen werken, bij het Nationaal Archief ca. 150 medewerkers werkzaam zijn en bij het beleidsbureau het personeelsbestand van 20 naar inmiddels 3 personen is teruggebracht.

De Kleine Commissie heeft ter zitting vastgesteld dat er geen ruimte is voor het bereiken van een minnelijke schikking.

Relevante bepalingen uit de WOR:

Artikel 1

Eerste lid, sub a en b:

(...);

Sub c onderneming: elk in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband waarin krachtens arbeidsovereenkomst of krachtens publiekrechtelijke aanstelling arbeid wordt verricht;

Sub d tot en met f:

(...).

Artikel 4

Eerste lid

De ondernemer die een onderneming in stand houdt, waarin in de regel ten minste 50 personen werkzaam zijn, stelt voor een onderdeel van dien onderneming een afzonderlijke ondernemingsraad in, indien dit bevorderlijk is voor een goede toepassing van deze wet in de onderneming.

Tweede lid

Het onderdeel waarvoor een afzonderlijke ondernemingsraad is ingesteld, wordt beschouwd als een onderneming in de zin van deze wet.

Overwegingen van de Kamer bij zijn advies

Met betrekking tot het door partijen naar voren gebrachte en het ter zitting besprokene, overweegt de Kamer het volgende:

Door de bestuurder wordt om bemiddeling en advies gevraagd ten aanzien van zijn voorgenomen besluit tot wijziging van de medezeggenschapstructuur.

Naar de mening van de bestuurder dient de medezeggenschap de gewijzigde structuur van de zeggenschap te volgen.

De ondernemingsraad stelt daarentegen dat op het niveau van de landelijke organisatie nog zeggenschap en bevoegdheden geconcentreerd zijn, zodat op dat niveau de medezeggenschap (ook) zijn invloed moet kunnen aanwenden.

De Kamer stelt allereerst vast dat het ingediende verzoek betrekking heeft op de positie van de (landelijke) Rijksarchiefdienst ten opzichte van de provinciale Rijksarchiefdiensten. Immers, zodra een provinciale Rijksarchiefdienst is gefuseerd met de overige (gemeentelijke en/of provinciale) archiefdiensten in de regio tot een RHC, is er sprake van een nieuwe ondernemer met een nieuwe onderneming. Indien is voldaan aan het bepaalde in artikel 2, eerste lid, WOR zal ten behoeve van de uit fusie ontstane onderneming een ondernemingsraad op grond van de WOR worden geïnstalleerd.

De Kamer stelt voorts vast dat de Rijksarchiefdienst als zodanig nog bestaat, doch dat de decentralisatie van een groot aantal verantwoordelijkheden en bevoegdheden inmiddels heeft plaatsgevonden.

Dit decentralisatieproces is min of meer voltooid;

de oprichting van het Nationaal Archief (de beoogde opvolger van de Rijksarchiefdienst voor zover het betreft het Algemeen Rijksarchief) is een feit.

De voltooiing van de omzetting van provinciale Archiefdiensten in RHC's wordt eind 2004 verwacht.

In de huidige medezeggenschapstructuur is sprake van een ondernemingsraad voor de Rijksarchiefdienst, met onderdeelcommissies ten behoeve van de provinciale Rijksarchiefdiensten.

Door toepassing te geven aan artikel 4 van de Wet op de ondernemingsraden is het mogelijk om deze constructie te wijzigen. Het instellen van afzonderlijke ondernemingsraden vindt plaats indien dit bevorderlijk is voor een goede toepassing van deze wet (derhalve: de WOR) in de onderneming.

De Kamer merkt op dat ingeval van decentralisatie van bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het algemeen kan worden gesteld dat de medezeggenschap de zeggenschap dient te volgen.

Echter, er kunnen zich omstandigheden voordoen, waarin toepassing van dit principe niet de juiste keuze is. In een voorliggend geschil dient te worden beoordeeld of de instelling van afzonderlijke ondernemingsraden bevorderlijk is voor een goede toepassing van de WOR.

Ten aanzien van de Rijksarchiefdienst meent de Kamer dat zich omstandigheden voordoen die het handhaven van de bestaande medezeggenschapstructuur rechtvaardigen.

Allereerst wordt gewezen op het feit dat de Rijksarchiefdienst zich in een overgangssituatie bevindt. De Rijksarchiefdienst blijft in ieder geval bestaan totdat de fusieproces met betrekking tot de RHCs is voltooid, dit zal - naar het zich thans laat aanzien - eind 2004 een feit zijn.

Voorts is het zo dat uit de door de bestuurder verstrekte informatie ter zake van zijn resterende verantwoordelijkheden en bevoegdheden blijkt dat de behandeling en besluitvorming ten aanzien van een aantal, in het kader van de WOR relevante onderwerpen, centraal blijft geregeld. Verwezen wordt naar bijlage 73 bij het verzoekschrift. De Kamer wijst met name op de besluitvorming ten aanzien van de aanwijzing van verplichte ATV-dagen (werktijd- of vakantieregeling ex artikel 27, eerste lid onder b, WOR), verlenging van proeftijd (aanstellings- ontslag of bevorderingsbeleid, artikel 27, eerste lid onder e, WOR), beoordelingen (personeelsbeoordeling, artikel 27, eerste lid onder g, WOR), het toetsen en vaststellen van reorganisatieplannen (25, eerste lid onder a tot en met e, WOR) en daarmee samenhangende activiteiten (herplaatsing van personeel).

Aan de besluitvorming jegens individuele medewerkers ten aanzien van voornoemde onderwerpen liggen besluiten als bedoeld in artikel 25 en 27 WOR ten grondslag. Medezeggenschap krachtens de WOR op het niveau van de besluitvorming, derhalve centraal, is derhalve noodzakelijk.

De Kamer merkt in dit verband op dat de fusie die leidt tot de vorming van een RHC een goed voorbeeld is van een reorganisatiebesluit en –traject dat op het centrale niveau van de Rijksarchiefdienst geschiedt en waarbij voor de ondernemingsraad van de Rijksarchiefdienst een wezenlijke taak is weggelegd.

Niet in de laatste plaats merkt de Kamer op dat het tijdsbestek een van belang zijnde rol speelt in zijn beoordeling. De omzetting van de provinciale Rijksarchiefdiensten in RHC's zal eind 2004, derhalve over 2 jaren, zijn voltooid. Het doen installeren van ondernemingsraden bij de provinciale diensten is een tijdrovende en veel energievergende aangelegenheid, terwijl deze ondernemingsraden - die in overgrote meerderheid op basis van vrijwilligheid ex artikel 5a, tweede lid, WOR zullen moeten worden ingesteld - voor een relatief zeer korte periode zullen functioneren. Deze tijd en energie kunnen beter worden besteed aan het zo goed mogelijk doen functioneren van de huidige medezeggenschapstructuur.

De medezeggenschap op provinciaal niveau is thans gegarandeerd doordat er onderdeelcommissies met de volledige rechten en bevoegdheden van een ondernemingsraad (met uitzondering van de bevoegdheid tot procederen) actief zijn. De vertegenwoordiging van het personeel van de Rijksarchiefdienst in de DOR van het Ministerie van O C & W is in de huidige structuur adequaat geregeld.

De bestaande medezeggenschapstructuur sluit goed aan bij de zeggenschapstructuur. Dit zou eveneens te bereiken zijn door op provinciaal niveau ondernemingsraden en op landelijk niveau een groepsondernemingsraad in te stellen, doch aan deze oplossing staan twee onoverkomelijke bezwaren in de weg. Ten eerste heeft de bestuurder nadrukkelijk te kennen gegeven dat hij niet voornemens is een GOR te installeren. Ten tweede kleven aan de instelling van een GOR dezelfde praktische bezwaren als aan het wijzigen van de medezeggenschapstructuur op de door de bestuurder voorgestane wijze, te weten het gaat om een relatief zeer korte periode van twee overgangsjaren.

Indien het fusieproces voltooid is en de RHC's in de regio's functioneren, dient nader te worden bezien welke onderdelen op landelijk niveau resteren. Het Nationaal Archief zal in ieder geval blijven (voort)bestaan, terwijl de toekomstige positie en functie van het beleidsbureau vooralsnog onduidelijk is. De medezeggenschap zal alsdan aan de geldende situatie 2004 moeten worden aangepast.

Gelet op voornoemde overwegingen komt de Kamer tot het oordeel dat een goede toepassing van de WOR bij de Rijksarchiefdienst met zich mede brengt dat een splitsing niet zou moeten geschieden. Naar het oordeel van de Kamer brengt een goede toepassing van de WOR in casu juist met zich mede dat de huidige structuur zou moeten blijven gehandhaafd.

Hetgeen overigens door de bestuurder is opgemerkt heeft de Kamer niet tot een ander oordeel kunnen brengen.

Nadrukkelijk wordt tenslotte gewezen op de bestaande verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de bestuurder en de Rijksarchivarissen in de provincies, zoals deze blijkt uit de stukken, met name bijlage 73 bij het verzoekschrift. Eventueel aan te brengen wijzigingen hierin zijn adviesplichtig op grond van artikel 25, eerste lid onder e, WOR.

Advies

De kamer adviseert de huidige medezeggenschapstructuur van de Rijksarchiefdienst te handhaven.

Den Haag, d.d. 16 december 2002

De Bedrijfscommissiekamer voor Rijk en Politie,
namens deze,

J.W. van Baarle
Voorzitter

mw. J. Dekker
Secretaris

Wanneer partijen ook na dit advies niet tot overeenstemming komen, kunnen zij het geschil, onder overlegging van dit advies, binnen dertig dagen na verzending daarvan, bij gemotiveerd schrijven voorleggen aan de Rechtbank, sectie Kanton, (artikel 36, vierde lid, van de WOR).